

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy héra. I kor. Egy héra. I kor. 50 Hfl.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladv. szerkesztő:

II. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és k. c. hivatal:

DEBRECEN.
Piaoz-utca 47. és 48. szám.

A nemzet becsülete.

Halász Lajos dr. nagyváradi lapszerkesztő barátunktól közöljük ezt a minden sorában érdekes cikket:

Április hó 20-ikán arra a hihetetlen meglepetésre virradt nagy Magyarország, hogy a szárnyas kerék megszűnt forogni. Megállottak az összes vasutak.

Napokkal előbb lázas izgatottság nehezedett 40,000 vasutasra, kik mind-megannyian szinte megváltásukat várták a 20-ára hirdetett országos gyűléstől. S mert a hatalom kezelőinek nem tetszett, betiltották.

Mintha sok százezer puskaporos hordó közé tüzbékát dobnak s annak ide-oda röpködése nyomán rövid pillanatok alatt robbannak fel itt is, ott is a hordók, szinte perczek alatt szűnt meg itt is, ott is a nagygyűlés betiltása miatt a rend, fegyelem s ennek eredményekép a közlekedés. Elég volt minden mechanikus münél szervezesebb egészét képező Máv. hálózatából, itt-ott egy-egy láncszemet kiszakítani, egy-egy kis összekötő szijat leemelni s megállt a nagy egész működése.

Csak szükagyu ember képes azt állithatni, hogy ez a vasuti sztrájk elő volt készítve. Dehogyan volt.

Legalább is nem úgy, mint a kormány és Ludwighék állítják. Nem volt ott más felbujtó, mint az évek óta állandóan gyülemelő elkeseredés; nem volt ott más szervező erő, csak az egymást követő sok inzultus s a mi közösen érzett elégedetlenség hatása alatt összetömörült tizezreket az ultima rátióba kergette akarataik ellenére, az a hallatlan erőszakosság, amely egy-két vezér láb alól eltételével akarta a tömeget megfélemlíteni.

Igenis, ha volt sztrájk-szervező, az a Máv. igazgatósága volt, s ha volt felbujtó, az a nagygyűlés engedélyezéseért kérvényező felfüggesztése.

Igy áll a kérdés ma már mindnyájunk előtt s most, hogy a budapesti kir. törvényszék meghozta igazságos ítéletét, megdöbbenéssel kérjük, hogy mi biztosíték van Magyarországon a személyes és a közszabadság megvédésére, akkor, ha Budapesten a rendőrség első nap letartóztathatott

felelősség nélkül és büntetlenül 800 vasutast s majd később letartóztathatta az ugynevezett 13-as bizottságot s mi véleménynyel lehetünk arról az erős kézzel, mely ugyan megtörte a sztrákolókat, de csak úgy, hogy ártatlan embereket hurczolt börtönbe?

Megdöbbenő perspektiva a jövődre s valóban kétséges előttünk, hogy a vasuti sztrájk által felidézett gazdasági kár csak felhozható-e a mellett az óriás erkölcsi kár mellett, amelyet a jogrend és a közszabadságba vetett hitünket mélységesen megrendítő emez erőszakosságok idéztek elő.

Büntető törvénykönyvünk világosan megszabja azokat a feltételeket, amelyek mellett a ténylegesen bűnösök elítélésük előtt letartóztathatók és ime itt letartóztattak 800 embert, anélkül hogy ellenük csak vizsgálatot is indítottak volna, később pedig napokon keresztül vizsgálati fogságban tartottak olyan egyéneket, akiket a törvényesen lefolytatott vizsgálatok eredménye alapján teljesen ártatlanoknak ítelt a bíróság.

Hiszen még ha bűnösöknek ítéltettek volna, akkor sem lett volna szabad már eleve börtönbe hurczolni őket.

Hát még így? Hát még akkor, amikor a Máv. szabályai szerint a bűnvádi eljárás megindítása után nyomban szinte automatic beállott mindmegannyinak hivatali állásától való fölfüggesztése.

Vajjon ki szolgált az ezeknek az ártatlanul bebörtönzött vasutasoknak elégtételt? Kártérítést?

Senki? Persze, hogy senki! De hát ez az ő dolguk s ezuttal ennek a tizenhárom embernek személyes ügye eltörlül amellet a nagy kérdés mellett, hogy minő elégtételt kap a megsértett jogrend s minő büntetése lesz azoknak, akik nemcsak ezeknek az embereknek személyes szabadságát sértették meg, de egyuttal a nemzeti jogrendet is.

Kiváncsian várjuk a felmentő ítélet folyamatát, mert nem hiszszük, hogy ennek hatása alatt ne zudulna fel egyetemleges erővel az egész ország közvéleménye s ne követelné a legerősebb megtorlást azokkal szem-

ben, akik a velük született legszentebb ösjogot, a személyes szabadság szent jogát annyi önkényvel sárba tiporták!

Reméljük, hogy ennek a kérdésnek fölvetésekor nem fog semmi politikai tekintet előtérbe tolni, mert ez soha semmi körülmények között nem lehet pártkérdés, ez a *nemzeti becsület kérdése!*

Az egyenjogosítás.

Főhercegnő lesz a trónörökös.

Hát végre mégis boldog lesz a magyar, mert elighanem sikerülni fog a függetlenségi és 48-as nagyeszü, de rövid látó és minden lében-kanál jogászainak az a pusztá ellenzékieskedésből kidobott ötlete, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös felesége magyar királyné lesz. A 400 millió korona hadügyi költségért, a király tiszteletdíjának két millióval való felemeléséért ime a kárpótlás, az alábbi jó hír:

Bécsből, udvari körből jelentik nekünk, írja a budapesti „Uj hírek” című ujság:

„Ferencz Ferdinánd trónörökös nejét, Hohenberg hercegnőt, született Chotek Zsófia grófnőt legközelebb adoptálja a meklenburg strelitzi fejedelmi ház, aki az adoptálással az uralkodó ház tagjaival egyenrangúvá emelkedik. A király hozzájárult az adoptáláshoz, amelyet, mint az uralkodó kegyességének nagy ajándékát a trónörökös könyörgött ki felesége számára.

Eddig a hír, amelynek megezáfolását még nincs módunkban közölni.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. június hó 20-án.]

Eredeti tudósításunk.

Napirend előtt Olay Lajos kért szót, hogy a debreczeni lapokban szelöltetett galaczi német nyelvű konzuli átiratot kifogása tárgyává tegye.

Lukács László pénzügyminiszter ezt megelőzően benyújtotta a szab. osztrák-magyar államvasut társaságtól felvett 10 millió korona előleg törlesztetlen részének visszafizetéséről szóló törvényjavaslatot.

A galaczi átirat ügye.

Olay Lajos élesen tiltakozik az ellen, hogy Tisza István gróf mint belügyminiszter utasította a debreczeni polgármestert, hogy a galaczi konzul német nyelvű átiratát el-

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizs porral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdév, széppé teszi s megóvjá a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **f. hór, rózsá, crém színben**) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Fotpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Poudert** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor. (1)

intézzék. Ez törvénysértés, ezt a függetlenségi párt tűrni nem hajlandó.

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszol: Abból egy szó sem igaz, mondja, hogy utasította volna a debreczeni polgármestert, hogy németül intézze el a német átiratot. A mai gyakorlat szerint a közös ügyek hivatalos nyelve a német. (Nagy zaj, tiltakozás a szélsőbaloldalon.)

Lovász Márton: Hely van az a törvény? Mutassa meg!

Tisza István: Nem mondtam, hogy törvény!

Kubik Béla: Ne csűrjön-csavarjon!

Tisza István: Természetes dolog, hogy a galaczi konzulnak joga volt, joga van és joga lesz német átiratokat intézni. (Nagy zaj, tiltakozás a baloldalon.) Ha pedig a magyar hatóság nem ért németül, joga van, hogy német átiratot a belügyminiszterhez fordítás végett beküldje. Hatud németül, akkor okosan teszi, ha elintézi a német átiratot. Még ha olyan hatóság, mint a katonai is, küldene német átiratot, akkor sem az a módja, hogy visszaküldjék, hanem kell, hogy jelentést tegyen felettes hatóságának. Az nem rend, hogy ilyen átiratokat egymásnak visszaküldözgessenek. Tessék a felettes hatósághoz fordulni. Kifogás tárgyává tenné, ha hasonló esetek fordulnának elő. (Nagy zaj, a szélsőbaloldalon.)

Rátkay: Szép védelme a magyar nyelvnek!

Kubik Béla: Szégyen! Gyalázat!

Elnök: Kubik képviselő urat rendreutasítom!

Kubik Béla: Szégyen! Gyalázat! Nem ég le a pófajukról a bőr! Gyalázat! Gyalázat!

Elnök: Kubik képviselő urat rendreutasítom.

Kubik Béla: Szégyen! Szégyen! Gyalázat!

Elnök: Kubik képviselő urat ismételtelen is rendreutasítottam. Felteszem a kérdést, kívánja-e a Ház esetét a mentelmi bizottsághoz utasítani.

A jobboldal föláll, jelétül, hogy az előterjesztést elfogadja. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Tisza István gróf: Olyan nem gondolta meg, hogy biztos helyről ellenállásra buzdított egy hatóságot. A debreczeni polgármester sokkal törvénytisztelőbb ember, semhogy erre reagáljon.

Lengyel Zoltán azzal vádolja meg az elnököt, hogy nem pártatlan vezetője a tárgyalásnak, hanem egyszerűen a kormánynak végrehajtó közege.

Elnök rendreutasítja Lengyelt.

Horváth Gyula: No ez kívágta a rezet! (Derültség.)

Rátkay László fölívja az elnök figyelmét a miniszterelnök ama nyilatkozatára, a mely szerint a konzulok joggal leveleznek németül a magyar hatóságokkal. Ezért a miniszterelnököt rendre kell utasítani.

Gabányi Miklós szerint Kubik ügyében helytelen volt a szavazás, mert nem volt jelen száz képviselő.

Elnök kijelenti, hogy nem hallotta a szavazás alatt Gabányi kifogását. A miniszterelnököt nem hajlandó rendreutasítani, mert hogy törvénytelen dolgot mondott-e vagy sem, azt nem az elnök, hanem a ház dönti el.

Ezután folytatták a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslat tárgyalását.

Szünet után

Lengyel Zoltán beszélt. Az mondta, hogy a javaslattal a vasutasok helyzete sokkal rosszabb lesz, mint azelőtt volt. Nem a derék vasutasokon kellene keresni a hübnakokat, hanem azokban az osztrák államvasutól átvett alakokban, akiket Hieronymi osztrák magyar államvasut-igazgató korában vett át nagy fizetéssel.

— Hiszen azok nyugdíjaztattak — kiáltott közbe Hieronymi.

— Nem mind. Maradt belőle elég magnak.

Lengyel Zoltán beszéde után az ülés véget ért. Holnap talán megkezdhetik a költésérvetetés tárgyalását.

Vármegyénk és közelvidéke.

Tanítóválasztás. A püspökladányi ev. ref. egyház f. hó 19-én töltötte be a Törös Károly Debreczenbe választása folytán megürült állomást, egyhangulag meghíván arra a közelvidék egyik legkiválóbb s rokonszenves ifju tanítóját: Ary Gyula földesi tanítót.

Adomány a Bocskay-szoborra. Az adományok egyre folynak a megyéhez a hajdusoboszlói Bocskay-szoborra. Ujabbban *Latinovits* Mihály, az államépítészeti hivatal főmérnöke küldött a szoborra 5 koronát.

Hajdúvármegye közgyűlése. A megye állandó választmánya június 28-án tart ülést *Domahidy* Elemér főispán elnöklete alatt. Ez ülésén fogják előkészíteni a július 28-án tartandó közgyűlés tárgyait.

Szaj és körömfájás. A ragadós szaj és körömfájás a megyével határos Nagyiván községben fellépett, Nádasd határában pedig megszűnt.

Jókai Mór utolsó éve.

— Harcz egy sirhant körül. —

Fényes László új tanukat és a régi tanuktól új nyilatkozatokat hoz fel annak bizonyítására, hogy a nagy költővel méltatlanul bánt második felesége.

Uj tanu Pók János műkertész, a ki többek közt ezeket mondotta el Jókai családi életéről:

— Eleinte türhető volt helyzete a méltóságos urnak. Az is megtörtént egyszerűen, hogy alkalma volt kezét csókolni a méltóságos asszonynak. Nem azt mondom ezzel, hogy valami rózsás helyzete lett volna, hanem legalább türhető. Ha gorombák is voltak vele, de nem úgy ment végbe a dolog.

Hanem nemsokára reá előadta magát egy eset kint a Svábhegyen, egy igen csunya jelenet, a melytől kezdve azt mondhatom, hogy megkínózták. Az az eset, a mit el akarok mondani, a következő volt:

Fát hordattam be. A fa vágatásáért 26 korona. A méltóságos ur és a méltósága egy szobában ültek, a pénz — papír és ezüst meg nikkel egyaránt — egy fatányérban állt az asztalfiókban. A méltóságos ur vett ki 26 koronát, egy koronát pedig azért adott ide nekem, hogy az asszonynak a behordásért jutalmul adjam. Meghallotta ezt a méltóságos asszony, felugrott s odakiáltott:

— Már megint gavallérokodsz te vén szamar?

— S miután a méltóságos ur — ugymond Pók — már restelte visszavenni a borralvalóul adott koronát, a méltósága odarohant a fiókhöz, a fatányért kikapta s ugyanint volt, pénzesztől együtt a szó legszorosabb értelmében szegény méltóságos ur fejéhez vágta.

— Nesze gazember, add oda az utolsó ingedet is.

Aztán még nekirohant s a két kezével vállon fogva megrázta. A pénzek persze szerte gurultak, a méltóságos ur két tenyérébe rejtette arcát s egy szót sem szólva, bement a szobájába és sirt. En, mert úgy vettem észre, hogy homloka kissé vérviz, utána siettem s szinte szemrehányóan mondtam neki: „Lásza méltóságos ur, nem kellene mind ezt tűrni.” Mert ne tessék eifelejteni, hogy igen szeretett engem s mindendről beszéltem vele. Ekkor mondta nekem.

— Nagy bajt csináltam én János. Aláírtam valamit, a mi elől nincs menekvés.

Nemsokára reá hallottam a cselédek-től hogy a méltóságos urral közjegyző előtt összes könyveit a méltóságának ajándékoztatták. Az ügyvéd urnak is tudni kell róla. Majd előkerül ez a közjegyzői okirat.

Braun Dávid veszprémmegyei birtokos ezeket mondta a siófoki nyaralásról.

— Siófokon általános volt a felháborodás és ellenszenv Jókainé ellen, mert az emberek s — bizony mondom, hogy vallás-különbség nélkül — igen elítélték a Groszcsaladot a kiszivárgott események miatt. Lát-ták például, hogy a legszebb időben bent kellett ülnie szobájába s ott sakkozott az ablaknál egyedül, egymaga órák hosszat.

Azt közvetlenül tudjuk, hogy az öreg Groszné a Siófokon írt verset hetekkel azelőtt már jelezte, éppen a siófoki rossz hangulatra való célzással: Majd megjelenik egy vers... Augusztus 28-án aztán hirtelen elutaztak.

Dr. Dárday Sándor ny. államtitkár, az állami számszék alelnöke, kijelentette, hogy a maga részéről nem óhajt irodalmilag a vitában résztvenni, ekként részleteket közölni, azonban akár szakbíró, akár egy összehívandó társadalmi bíróság előtt kész tanúságtétel céljából megjelenni. Ennek közzétételére felhatalmazott.

Tanuk elbeszélései alapján számos felháborító részletet mond még el a röpirat, a mely végül Vészi Józseffel polemizál.

Vészi József röviden válaszol az új röpiratra és ezeket jelenti ki többek közt:

Jókai irodalmi hagyatékában az ismerettem verseken és leveleken kívül ott van egy félelmetesen gazdag anyag, amely teljes világossággal tárja fel a kérdés minden zezugát s egész történetét, eme házasság keletkezésének egész fázisától a költő utolsó betegségéig. Ez az anyag — mondom — ott van Jókai Mór hagyatékában. És az a kegyeletes eltökéltség örzi ott, hogy majd csak az elfogulatlan utókor és a tárgyias történetírás férhessen azon adatokhoz. Ezt az eltökéltséget az a gondolat szülte és szilárdítja ma is, hogy a frissen hantolt sírdomb nyugalmát ne bolygassa meg az indulatok csatazaja.

Mi az ujság?

A szászok kivándorlása. Scherg György, erdélyi evangélikus lelkész a „Kronstädter Zeitung”-ban cikket közöl, a melyben óvja hivat a Posenba való kivándorlástól. A cikk a következőket tartalmazza: Egy brassói házaspár, a mely Posenből visszatért, irtózat elem félrevezetett földijeinek nyomoráról. Patkányoktól hemzsegő lakásokban élnek, 18 an hálnak egy kis szobában, az asszonyok és gyermekek csaknem elpusztulnak az éhségtől és hidegtől. Kályhanak hire-hamva sincs, eledelük főtt burgonyából áll, tejről, husról szó sincs. E mellett nehéz munkát kell végezniök, reggeli öttől este nyolcz óráig egyfolytában. Néhány családot az orosz határra küldtek, német hangot nem hallanak ott, vigasztaló szó nem férközik hozzájuk. Kilátásba helyezték ugyan, hogy évenként 1200 márkát kapnak, de ebből alig 100 márka üti a markukat, a többi természetben fizetik nekik. A ki csak teheti, beszélje le a kivándorlásra hajlandókat szándékukról. A ki dolgozni akar, itt is munkához jut, a pénz sem Posenben, sem Amerikában nem hever az utcán. Az jár legjobban, a ki az irás szavait követi: „Maradj országodban és élj becsületben.”

Hivatalos stílus. A Nagyszabeni Ujság írja, hogy a gymesi szolgabíró, ki az államtudományi doktorátust hatszor kísérelte meg, — mindannyiszor eredménytelenül —

s az államtudományi államvizsgát harmadszor tette le, azt akarta jelenteni az alispánnak, hogy a kutyák nagyon elszaporodtak és megtámadják a járó-kelőket, ekként jelentette: „Gyimesben a kutyák rehabilitálják az embereket. Kérem intézkedni.“

„Órangyalom, vigyázz reám!”

Csodás esemény történt Komárvárosban a múlt hétfőn. Az ottani pályafelvigyázónak 7 éves fiacskája a sinek között játszadozott és később ott elaludt, mit nem vettek észre. Mikor a kanizsai gyorsvonat berobogott, a gépész meglátta ugyan az alvó fiúcskát, de már nem volt képes megállítani a vonatot. S megtörtént az a csodás dolog, hogy a nagy gép elütötte a kis fiút, de csak egyik ujját vágta el.

Csángó-mentés. Valamikor nagy divatban voltak szegény, idegenbe csángó véreink — írja derék laptársunk, a *Poliány* Zoltán szerkesztésében megjelenő „Bukaresti Magyar Ujság“. Tavaly oszlott fel az az országos egyesület, mely az ő dolgukat, hazatelepítésüket, kint való segítségüket vállalta, vállalta céljainak; ennek feloszlásáról megemlékeztünk. Egyszóval már nagy ideje senki se törődik a szegény csángó magyarok letételével, voltjával. Annál örvedetesebb hát a hír, hogy igenis akad még olyan merész idealista, a ki az idén is csángó-mentésben dolgozik. Még pedig egész praktikus módon. *Kolumbán* Lajosnak hívják, polgári iskolai tanár Késmárkon. Életrevalónak bizonyult ideája az volt, hogy a csángókat be kell telepíteni gyári munkásoknak a Szepességre. Van is már vagy százötven csángómunkása a szepességi fonó- és szövő-gyáraknak, akik ott egész jól be is váltak. Ez az akció mindenképpen üdvös és áldásos ugy a csángókra, mint a Szepességre nézve. A nemzetiséglakta vidéken a csángótelepítés a magyarosodás javára lesz, míg közgazdaság tekintetében hivatva van a súlyosan érzett munkáshiányt pótolni és ezért a Szepesség nagy elismeréssel van *Kolumbán* Lajos tanár iránt. *Kolumbán* könyvet is irt a csángó magyarokról. Ugy látszik lelkes harciosa lett ennek a derék, jobb sorsra érdemes népnek. Vajha a csángó mentéssel foglalkozók iparkodását a kívánt siker koronázná. Megjegyezzük azonban a félreértések kiküszöbölése céljából, hogy a csángó mentés nem terjed ki a moldvai csángókra, a kik tudvalevőleg már nem magyar alattvalók.

A berlini gyilkosság. A gyilkossággal gyanúsított Berger még mindig tagadja borzalmas tettét. De mindig több és több terhelő gyanuok merül fel ellene. Volt szeretője, Liebetrut fodrásznő is ellene vallott. Berger ugyan a legutolsó kihallgatásnál kijelentette, hogy Liebetrut csak boszúból vallott ellene, mert már hozzá hűtlen lett és más lányt szeretett, a bíróság azonban nem sokat ad Berger tagadására. Többen látták a gyilkosság napján véres kosárral kimenni szeretője lakásából. A bíróság erélyesen folytatja a vizsgálatot.

Az elzülött hadnagy áldozata.

Magyar nő öngyilkossága Bukarestben.

Fiatal, szép magyar nő dobtá el az életet magától Bukarestben. Fridmann Józsefné született Mikó Lujza, Mikó Sándor budapesti építőmester leánya morfiummal megmérgezte magát. Hátrahagyott levelében egy Bokán Endre nevű zülött embert okozott azzal, hogy öngyilkosságba kergette.

Friedmanné két évvel ezelőtt ment férjhez egy tekintélyes bukaresti kereskedőhöz, a ki maga is magyar származásu ember. Herkulesfürdőn ismerkedett meg vele. A szép fiatal leány apja rábeszélésére nyújtotta kezét Friedmannnak, a kit házasságának rövid ideje alatt nagyon megszeretett.

Friedmanné házasságát azonban boldogtalanná tette Bokán Endre. Ez az ember 1890-ben került ki a hadsereg kötelékéből. Honvédhadnagy volt. Adósságot csinált és váltót hamisított. A mikor büne kiderült, lemondott tiszti rangjáról. A börtönt úgy kerülte el, hogy rokonai kifizették a hamis váltót.

Ez az elzülött ember még hadnagy korában udvarolt a szép Lujzának. Zsurokon, színházakban találkozott vele és ugy szerepelt, mint a leány vőlegénye. Eljegyzés még nem történt, de mindenki tudta, hogy mihelyt megkapja a második csillagot, elveszi Mikó Lujzát. A mikor aztán a leány atyja megtudta, hogy a hadnagynak le kellett mondania tiszti rangjáról, kitiltotta a házából. A leány is kijelentette, hogy becsületét vesztett embernek nem akar felesége lenni.

Mikor 1902. tavaszán Friedmann eljegyezte a leányt és az eljegyzés nyilvánosságra került, Mikó Lujza levelet kapott a már elfelejtett Bokántól. A levél így szólt: „Kisasszony! A saját érdekében kérem, adjon nekem módot, hogy beszélhessek önnel, Bokán Endre.“ A leány, mitsem szólva szüleinek, elment a találkára, Bokán elmondotta, hogy kezében vannak a leány összes szerelmes levelei, a miket még akkor irt neki, amikor vőlegényjelöltje volt.

— E levelekkel — mondotta a lelketlen ember — tönkretethetem az ön házasságát.

Mikor látta, hogy a leány megijedt, kijelentette, hogy egy feltétel alatt hajlandó lemondani bosszujáról és a leveleket visszaadni: **ha ezer forintot kap értük.** A leány barátjától és rokonaitól összekoldulta a kívánt összeget és — átadta e zsarolónak.

Kévéssel utóbb megtörtént a házasság. A fiatal asszony férjével Bukarestbe költözött. Félév múlva levelet kapott Bokántól, a ki ismét pénzt kért. Az asszony teljesítette ezt a kívánságot. Ezen időtől fogva havonként érkeztek a levelek, melyekben 50, 60, 100 forintokat kért a zsaroló, megírván benne, hogy még van vagy tíz levele, amit akár mikor átadhat a férjének.

Az asszony, hogy kielégítse a zsaroló pénzvágát, adósságba verte magát, a mit férje is megtudott. Emiatt, mivel nem akarta megmondani, hogy mire kellett a pénz, napirenden voltak a perpatvarok. A boldogtalan nő elkeseredése annyira fokozódott, hogy e hó 3-án morfiummal megmérgezte magát. A halálba kergetett nő családja a csendőrségnél feljelentést tett a zsaroló ellen, aki jelenleg Zágrábban van.

Harminczhat évig befalazva.

— Testvéreinek foglya. —

Buckrey halli községi tanácsosról azt irták a rendőrségnek, hogy halottnak vélt fivérét évtizedek óta birtokán elzárva tartja. A rendőrség eleinte nem adott hitelt a névtelen levélnek, de később, több gyanuok felmerülése után mégis vizsgálatot indított. A vizsgálat szenzációs eredménnyel járt.

Kitűnt, hogy Buckrey 1868. év óta tartja pinczéjében elzárva testvérét. A jelenleg 56 éves szerencsétlen ember 36 év óta nem látta a napvilágot.

Állapota iszonyatos volt. A szerencsétlen ugy nézett ki, mint egy halott. Bajusza

és szakála ugyszólván a földig ért. Hosszu elzárása miatt nem volt képes egy szót sem kiejteni és egy állat benyomását keltette a szerencsétlen ember.

Az elvetemült család gaztettének oka a pénz volt. Meg akarták az elzárt fivér örökségét tartani. A rendőrség a borzalmas ügyben szigorú vizsgálatot indított.

A dijnokék sorsa.

[Nyomor elől a halálba.]

Egerből írják: Látszólag egészen boldogan éltek Szogéter István vármegyei napidijas és nővére: Szogéter Fanny. Mintegy két hónappal ezelőtt költöztek a Kertész-utca 27 ik szám alatti házba, hol látszólagos boldogságukat szinte megirigyelték a háziak. A férfi örökké vidám, vigkedvű volt, társaságban lelke az egész társaságnak. Pedig hát csak lepel volt a vidámság. Tarka, cifra kőöntvény, mely ijeszten sötét hátsó teret takart. A testvérpár nagy nyomorban élt. Sokszor alig volt betevő falatjuk. Szogéter István szerény napidijából bizony nagyon soványan telt a házbérre és a háztartás egyéb költségeire.

A minap aztán csordultig telt a pohár. Rágalmazás miatt 200 korona pénzbírságra — vagy megfelelő tartamu elzárásra ítálték őket. Honnan kerítsen elő egy szegény napidijas 200 koronát. Nem maradt más hátra, mins hogy a kimért büntetést leüljék. S az a tudat, hogy nyomoruságukat szegénnyel kell még tetéznük: kezökbe adta a gyilkos fegyvert. Szerdán este még jókedvűen beszélgettek a háziakkal, megitták szerény tejavacsorájukat és nyugodni tértek. Reggel a bejárónő a szokásos időben zörgetett ajtajukon, hogy a reggelit beadja. Semmi válasz. A háziak is zörgettek később. Ez sem használt. Rosszat sejtve, a szomszédban lakó nővérükért, Petrás Istvánnéért mentek. Mikor megérkezett, feltörték az ajtót. Rémes látvány tárult szemök elé.

Ott feküdt a két testvér holtan, vértócsában. A férfi kezében szorongatott egy kisebb kaliberű revolvert, melyből mindössze két golyó hiányzott. Uglátszik, mind a kettő rögtön halált okozott. A férfinek is, a nőnek a halántékán tátongott egy-egy kis seb. Orvosi vélemény szerint semmit sem szenvedhettek a lövés következtében, a halál azonnal beállt. A férfi a nőt lötte először meg s azután önmagát. Az orvosi véleményt meg erősíti, hogy a nő arcán a fájdalmas vonaglásnak nyoma sem látszott. Olyan volt, mintha valami kedves dologról álmodnék; szinte mosolygott. Lehetséges, hogy megbeszélésük szerint álmában lötte agyon Szogéter a nővérét. A lakók, kik ugyanabban a házban laktak, az egészségből semmit, de semmit: sem a lövés zaját, sem más gyanus hangokat nem hallottak. A tragikus véget ért testvérpárt két, Egerben tartózkodó testvérök siratja.

Egyházak és iskolák.

Személyi hir. Materny Lajos főesperes érettségi vizsgáira egyházkerületi elnöknek Rimaszombatba ment, honnan a hét végén tér vissza.

Ágost. hitv. evang. iskolában az évről vizsgálatok a Miklós utczai imaházban következő sorrendben fognak megtartatni: Junius hó 27-én, hétfőn délelőtt 8—12-ig a fiddkal. Tanító: Polster Adolf. Délután 3—6-ig a leányokkal. Tanító: Keller Sándor. 28-án, kedden délelőtt 9 órakor hálaadó istentisztelet. A kézimunkák junius hó 27-én, d. e. 11—12-ig és délután 3—6-ig az iskolai helyiségben megtekinthe-

iök. Ezen vizsgálatokra, valamint a hálaadó istentiszteletre a m. t. szülőket s a tanúgy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja Debreczen, 1904. június hó 14. Az ág. hitv. ev. iskolaszék.

Tanévzáró ünnepélyek. A városi óvodákban és gyermekmenházakban a záró ünnepélyek naponta délelőtt 8¹/₂ órától kezdve következő sorrendben tartatnak meg: u. m. jun. 25-én szombaton az Eötvös-utcai óvodában. Junius 26-án vasárnap a Mester-utcai óvodában. Junius 27-én hétfőn a Timár-utcai óvodában. 28-án kedden a csapókerti gyermekmenházban. A záróünnepélyeken a szülők, a községi iskolaszék tagjai és a kisdetek barátai szívesen láttatnak és ezennel meghívotnak: A gróf Degenfeld-terti óvodában betegség, a homokkerti gyermekmenházban építkezés miatt záróünnepély nem lesz. Az óvodák és gyermekmenházak a záró ünnepély után július hó végéig még nyitva tartatnak. Augusztusban szünet, szeptember 1-én megnyitás.

Hajfűrt a holtest markában.

— Meggyilkolt baromfikereskedők. —

Nagy kegyetlenséggel véghezvitt rablógyilkos merénylet történt tegnapelőtt a sopronmegyei Keresztur községben, ahol Prodán Márton és Birstinger Jakab ujfalu lakos baromfikereskedőket meggyilkoltak és kirabolták.

Ez a két ember kocsiával járta be a falvakat, ahol baromfiakat vásároltak össze és szállították be a városokba. A múlt pénteken közel 500 libát és csirkét vittek Kaposvárra, ahol áruikat egy kereskedő vette át. A két ember hajtatott hazafelé. Utközben rájuk esteledett és mivel az eső is kezdett esni, a Keresztur községben betértek Hajdu Ignác kocsmáros udvarába, ahol a kocsifelszer alatt állottak meg. A két ember este a kocsmában vacsorázott és aludni tértek a kocsijukra. Másnap hajnalban a kecsmáros, aki a kaput ment felnyitni, halva találta a két embert.

Birstinger Jakab a kocsiában feküdt, ennek a feje volt szétvágyva. Prodán János pedig a kocsi mellett feküdt nagy vértócsában, kegyetlenül összeszúrálva. A kocsmáros azonnal értesítette a csendőrséget az esetről, mely a helyszínen megjelenve megállapította, hogy Birstingert álmában ütötték agyon a rablók. Prodán azonban már dula-kodott a merénylőkkel s a közben szurták le. A halott ember összeszorított markában egy csomó hajtat is találtak.

A gyilkosság gyanúja két vidéki emberre irányul, akik aznap este, mikor a két meggyilkolt ember a kocsmában vacsorázott, jelen voltak s látták, hogy azoknál pénz van. Ez a két ember kőfejítő munkás volt s aznap este gyalog érkeztek Kereszturra, de a kocsmából este 11 óra után eltávoztak. A két gyanúsítottakat sikerült a csendőrségnek letartóztatni. Gonda Péter és Krámer Mihálynak hívják őket. Letartóztatásukkor még meglátáztatták a kezeiken és a ruhájukon a vérvonások, sőt az elrablott pénzt is sikerült náluk megtalálni. A gyilkosokat letartóztatták.

UJDONSÁGOK.

Segítség az ujjvárosi inségeseknek.

— Munkát a munkátlanoknak. —

A debreczeni szülő- és bortermező szövetkezet-től azon értesítést kaptuk, hogy a szövetkezet igazgatósága tudatja Ujjváros község elöljáróságával, miszerint 50 pár inséges munkásnak hajlandó aratásig munkát adni. A férfiakat 2 korona és a nőket 1 korona napidij mellett alkalmazták.

Azon levélben, a melyben a szövetkezet igazgatósága ezt a derék eljárást tudomásunkra hozza, a mult időkre vonatkozólag többféle panaszt is emlitenek fel.

Azt írják ugyanis, hogy a debreczeni szülő- és bortermező szövetkezet körülbelül 50 ezer korona munkadíjat fizet ki évente környékbéli munkásoknak és hogy 3—4 évvel ezelőtt nagyrésztben ujjvárosi munkásokat alkalmaztak. De mióta közöttök a felekezetenélküliség és szociálistáskodás elterjedt és izgágáskodtak, a telepről kitiltották őket.

Hát megengedjük, hogy ilyen igazága emberek is kerültek ki a több ezernyi s színmagyar ujjvárosi munkástömegből; de hogy a nagy zöm, magától az előjáróságtól is így tudjuk, igénytelen, becsületes, dolgos munkásnép, ez is igaz.

— Nánási diákok Erdélyben.

A hajdunánási ev. ref. főgimnázium 18 tanulója igen hasznosan kezdte meg szünidejét. Dr. Nemes Félix, Brassay Károly és Faragó László tanárok vezetése alatt körutazásra indult az erdélyi részekben. A kis diák csapat, kék-fehér hajduszínű szalagsokrosan ma délután érkezett Debreczenbe, honnan Szolnokon át Aradra megy. Arad nevezetességeinek megtekintése után Dévát, Piskit, Vajdahunyadot, Tordát, Kolozsvárt látogatja meg s Nagyvárád felé tér vissza. Nánásra a Sebes Körös szép völgyén. Az Erdélyi Kárpát-egyesület igazán dicséretreméltóan ígerte meg már előre, hogy a hajdu diákoknak minden tekintetben segítségükre lesz, hogy a kirándulás minél élvezetesebbé és emlékezetesebbé váljék a szép Erdélyben.

— **Városi közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága június 30-án tartja az e havi közgyűlését a nyári szünet előtt.

— **Posta és távirónövendékek felvétele.** A kereskedelemügyi miniszter az 1904. évben 255 posta- és távirónövendék felvételét engedte meg, segédtszettekkel való kiképzés céljából és pedig; a zágrábi posta és táviróigazgatósági kerület számára 15-öt, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni és temesvári postai és táviróigazgatósági kerületek számára egyenként 30-at. A felvételért július végéig lehet folyamodni. A pályázatra vonatkozó bővebb felvilágosítást az összes posta- és táviróhivatalok adnak.

— **Az egyetem ügye.** A debreczeni protestáns egyetem ügye a tanács hétfői ülésén került elő, mert most már a város maga is erkölcsi kötelezettségnek tartja az egyetem létesítését. Fölmerült a tanácsülésen a legfőbb kérdés, a mire még senki sem gondolt eddig, hogy pusztán felekezeti jeleggel megengedi-e a kormány az egyetem felállítását. Eddig ugyanis minden kormány kijelentette, hogy ez vagy az a határozata, segélye, engedélye nem lehet irányadó arra, hogy felekezeti egyetem létesítését engedélyezi-e? Ha a kormány nem engedélyezi, akkor kétségessé fog válni az egész egyetem kérdése. A ta-

nács tehát megbizta Kovács József polgármestert, hogy a kormánytól a szükséges lépéseket megtegye.

— **Piacz-rendezés.** A piaczrendezés ügyében hétfőn délután tartott ülést Körner Adolf tanácsos elnökleite alatt a kiküldött bizottság, amelyben részt vettek Aczel Géza főmérnök, Végh Gyula főkapitány Szentpéteri Ferencz kerületi kapitány, Tóth Kálmán ipartestületi elnök és az ipartestület kiküldöttjei. A piaczi árusítás rendjét állapították meg.

— **Évzáró ünnepe** volt vasárnap délelőtt a kereskedelmi tanintézet tanoncziskolájának, melyen jelen voltak: Oláh Károly tanácsos, mint a város képviselője, Kardos László társulati alelnök, Novelly Ede a felügyelő bizottság elnöke, Szojka Gyula igazgató, a társulati választmány és felügyelő bizottság tagjai, az intézet tanárkara, valamint a főnökök közül is többen. Az ünnepélyt Szojka Gyula igazgató nyitotta meg a tanulókhöz intézett lendületes beszéddel, melyet a jutalmak kiosztása követett; az első jutalmat, Kenéz Ferencz, Boros testvérek tanulója nyerte a kitartó szorgalom, tanulmányi előmenetel és példás magaviselet elismeréséül; jutalmat nyertek továbbá Bergmann Bertalan, Madarász Kálmán, Kollmann Oszkár, Szeuczer Géza, Bana Zoltán, Katona Lajos, Nádassy Bertalan, U. Szabó Endre, Szász Lajos, Klein Izsó, Gabányi Zoltán, Gratt Emil és Reichenberg Géza. Ezután Oláh Károly tanácsos tartalmas beszéddel emelte ki a kereskedelem jelentőségét és azt a nagyfontosságú hivatást, melyet a magyar kereskedőnek betöltenie kell s egyben elismerését fejezte ki a tanintézet vezetőségének és tanárkarának érdemei fölött. Majd Kardos László társulati alelnök az iskolából távozó ifjúsághoz szólott igen szép és magvas beszédben mutatott rá azokra a kötelelıségekre, melyeket a kereskedelem ifju nemzedékének jövendő pályáján szem előtt tartania kell; tárgyilagosan fejtve ki, hogy a kereskedőnek miként kell az iskolában szerzett elméleti tudást a gyakorlati élet iskolájában bővíteni, mely sok esetben többet ér az elméleti tanulás által szerzett diplománál, s rámutatott arra, hogy hazánknak mily nagy szüksége van képzett, hazafias kereskedői karra. Városunk kereskedői ezen illusztris tagjának ajkáról elhangzott szavak olyan tanítás volt, mely érdemes arra, hogy azt az ifju nemzedék emlékébe vésse. Szojka Gyula igazgató zárószava és a Szózat elénekzése után a lélekemelő ünnepély véget ért.

— **Mariska meghalt.** Polgár Arany István a maga és családja nevében gyászlevelet adott ki. Azt jelenti a bánatos apa, hogy a kis leánya Mariska, életének 10-ik évében, f. hó 20-an elhunyt. A kedves kis leánykát, kit hosszas szenvedéstől váltott meg a halál; f. hó 22-én, délután 2 órakor temetik a Csapó-utca 84-ik számú családi háztól. A református új templomban rövid imát mondanak és onnét temetik el a kis Mariskát a czepléd-utcai temetőbe.

— **Az ál-hírlapíró.** Annak a tudomására jutottunk, hogy egy magát Bárány Mórnek nevező egyén lapunk munkatársának adja ki magát és ilyen minőségben szerepelget. Kijelentjük, hogy mi ezt az urat nem ismerjük. Sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem adott semmiféle Bárány Mórnek megbízatást lapunk ügyeiben eljárni. Azért tehát felhívjuk az ál-hírlapírót a közönség figyelmét, ne engedje magát senki sem megtéveszteni. Amennyiben pedig már eddig is történt volna valami visszaélés, sziveskedjenek az ál-hírlapírót a rendőrségen jelenteni.

— I
kis rovato
különb je
dál ez is
A fo
zést lehte
— A
csinál 67-
67-es alap
néppárt né
litikát és
1847-es po
lasztó?

A fer
cziknél tö
rövid szerk
Hirlap-ból
Kétsé
annak a la
különböző
közölnék.
cikket írja
honnan fű
beszél. Az
rumpálásá
bőséggel,
minisztere
irodalomtör
a történetir
melyet a k
lesztésére
lapokat, i
pénzért ka
Am mindezt
lapok kelet
állhatásukra
téséről a k
sarcolások
megérzik a
sos fazéka
jába állhass
képe. Szolg
szolgalelkű
utolsó óra.
nyösségből
melyekért le
nitani a ne
igazán, hog
zugságot és
összefogni a
azt akarjuk,
munk becsü

— A
Szombat dé
vos-gyógysz
utolsó tudor
kattan érde
tal laikusok
gyült orvos
zönségnek e
iskola érden
tainál. Maga
valóságos ap
ügyének. Ta
ban, hogy k
De nem me
czennek az
közönsége,
esztendő ere
és kitartó m
gitségével a
egyletnek.
tett. A mely
ról, azok fo
amelylyel hi
az erős hit,
lenebbjeinek
fogja a sziv
denki érdekl
marad mind
mikor nagy
mindenkinék
seggel ismer
szinte lehte
jak, hogy a
csak beszél

— **Lap-szemle.** Állandósítunk egy kis rovatot. Majd egyik, majd más lapokból közlünk jellemzőbb közleményt; amilyen például ez itt a Budapesti Hirlapból:

A folyosón a pártokról ezt a jellemzést lehetett maliciózus ajkáról hallani:

— A Kossuth-párt 48-49-es alapon csinál 67-es politikát. Apponyi és Bánffy 67-es alapon csinálnak 48-as politikát. A néppárt népies alapon csinál arisztokrata politikát és Tisza István 1903-as alapon csinál 1847-es politikát. Miképp igazodjék el a választó?

A fenti jellemzés egy-egy hosszú irány-cikknél többet mond; éppen miként ez a rövid szerkesztői üzenetecske, melyet a Pesti Hirlap-ból vettünk át:

Kétségtelenül pikáns dolog volna, ha annak a laposkának ugyanazon dologról két különböző időben irt cikkét egymás mellett közölnénk. Most, hogy a minisztert dicsőítő cikket írja a t. laposka, mindenki tudja honnan fú a szél és tudja, hogy a pénz beszél. Az a pénz, amelyet a sajtó korrumpálására soha sem szórtak oly nagy bőséggel, mint amióta Tisza István a miniszterelnök. Ha valamikor a mai kor irodalomtörténetének megírására kerül a sor, a történetíró nem hallgatja el azt a befolyást, melyet a kormány a mai irodalom fejlesztésére gyakorol, amidőn megvásárol lapokat, irókat, szóval mindent, ami pénzért kapható, a maga szolgálatára. Am mindez nem elég! Kormányparancsra lapok keletkeznek és terjesztetnek s a fennálhatóságukra szükséges óriási pénz előteremtéséről a kormány gondoskodik mindenféle sarcolások útján. Irodalmunk „jelesei” pedig megérik a pecsenye szagot, sietnek a husos fazékok mellé, hogy a hatalom zsoldjába állhassanak. Ez a mai irodalom igaz képe. Szolgalelkű irodalom, aminőt csak szolgalelkű nemzet érdemel. Valóban itt az utolsó óra. Fel kell rázni a nemzetet közönyösségéből. Esmék és ideálok kellene, a melyekért lelkesedni tudjon és meg kell tanítani a nemzetet, hogy gyűlölni is tudjon igazán, hogy szíve mélyéből gyűlölje a hazugságot és a korrupciót. Erre kell velünk összefogni a haza minden igaz fiának, ha azt akarjuk, hogy közéletünk tiszta, irodalmunk becsületen legyen.

— **A süket-némák és az orvosok.** Szombat délután tartotta a debreczeni orvos-gyógyszerész egyesület a nyári szünet előtti utolsó tudományos ülését. Az ülésnek szokatlan érdekességet kölcsönzött, hogy ezáltal laikusok tartottak a nagy számban összegyűlt orvosok és gyógyszerészekből álló közönségnek előadást. A helybeli süketnéma iskola érdemes igazgatója ült az előadó székben. Maga az előadó is érdekes ember, valóságos apostola a süket-némák kiképzése ügyének. Tavaly vándorútra indult az országban, hogy híveket szerezzen a szent ügynek. De nem mehetett messzire, itt fogta Debreczennél az igazi nemes ügyekért lelkesülő közönsége, iskolát alapított neki. Az első esztendő eredményét mutatta be az ő hü és kitartó munkatársa, Scholcz tanár ur segítségével a debreczeni orvos-gyógyszerész egyesületnek. Az előadás szenzációs hatást tett. A mély szeretet, amelylyel tanítványairól, azok fogyatékoságáról megemlékszik, s amelylyel hivatása magasztosságáról beszél, az erős hit, hogy az emberek legszerencsétlenebbjeinek boldogulásán munkálkodik, megfogja a szíveket és biztosítja magának mindenki érdeklődését. És az érdeklődés mellette marad mindvégig. Nem lankad akkor sem, mikor nagy tudományos készültséggel mégis mindenkinek könnyen megérthető egyszerű seggel ismerteti a módszereket, amelylyel a szinte lehetetlennek látszó feladatot megoldják, hogy a tökéletes süket gyermeket nemcsak beszélni, de írásra, olvasásra, sőt a

tanítás további folyamán magasabb tudományokra is megtanítják. Mikor igazi költői lendülettel befejezi előadását, a nem éppen igénytelen hallgatóság valóságos tüntetésre ragadtatja magát: gratulálják, tapsolják, éljenzik. Nem kevésbé megkapó volt, mikor Scholcz tanár a 16 süket-néma gyermeket bemutatja. Bátran állanak sorba és köszöntik hangos „jó napot” tal az egybegyűlteket. Igazán megható, hogy a természettől örök némaságra kárhozottak az emberi szív, tudomány és művészet révén néhány hónapi oktatás után megtudják mondani a nevüket. De tudnak ők még ezenkívül sok mindent. Az íráskor meg egyenesen csodálkozást keltett. Többet és jobban minden érzékük teljes bi tokában sem tudhatnának. A gyűlés igazán emelkedett hangulatban oszlott szét.

— **Az új iparosok és kereskedők.**

Julius hó első felében Debreczenben a következő iparosok és kereskedők nyertek: Blau Ábrahám cipész Hatvan u. 49. sz., Kun József tímár Borz u. 9. sz., Mondrászki Margit és Emma női szabó Teleki u. 98. sz. Goldstein Mórícz mészáros Pásti u. 7. sz. Blaskovics Mihály asztalos Postakert 4. sz., Grünspan Ignác sütő Smonffi u. 19. sz., Bikfalvi András hentes Péterfia u. 54. sz., Glück Herman Béla Arany János u. 60. sz., Südi László Piac u. 26. sz. Áron Manó és társa Széhenyi u. 22. sz., jégkereskedésre Kovács Géza fűszerkereskedő Hatvan u. 17. sz. Schvarcz Ferencz széna, szalma és abrak kereskedő Czegléd u. 16. sz. Szehrolovics József Mózes tüzi fakeskedő Pásti köz 7. sz. Györfy Józsefné Bihari Klára kávémérő Csapó u. 38. sz., Szabó Sándor kis kömives Nyil u. 17. sz. Kerekes István talyigás csapókert II. j. 204. sz. Bartha István burkoló csapókert I. j. 23. sz. Butzbaum Gyula fényképész Hunyadi u. 23. sz.

— **Meghaltak.** Ember Lajos róm. kath. 4 éves, Novák Kálmán róm. kath. 6 éves, Magyar Borbála gör. kath. 2 éves gyermekek, Kozma József ev. ref. 9 napos, Klári Matild róm. kath. 1 hónapos, Farkas Margit róm. kath. 3 hónapos, Vincze Ilona ev. ref. 9 hónapos, Tóth Ilona ev. ref. 11 hónapos, Matkó Lajos ev. ref. 15 hónapos, Takár Antal gör. kath. 37 éves napszámos, Weisz Jakab izraelita 19 éves kereskedősegéd, Szabó István ev. ref. 20 éves, Pataki Sára ev. ref. 47 éves napszámosnő, Király Lászlóné Mikolajesek Mária gör. kath. 78 éves napszámosnő, Uri Jánosné Kónya Katalin ev. ref. 50 éves, Klement Mária róm. kath. 31 éves hajadon varrónő, Lengyel Jánosné Laczkó Erzsébet róm. kath. 45 éves, Borbély József ev. ref. 22 éves férfi szabósegéd, Pipó Zsuzsanna ev. ref. 52 éves hajadon napszámosnő.

— **Szocialisták afférje.** Az újjászervezett szocialistáknak az a része, mely a volt pártvezetőséget követi s a Mezőfi tikkár vezetése alatt álló új pártvezetőség ellen küzd, mint egy munkáskönyomatot jelenti, vssárnap délelőtt gyűlést tartott Budapesten egy Baross utczei kertben. Ádám György, Ughy Bálint és Pór János támadták élesen a másik frakció vezetőire, akiket sikasztással és csalással vádoltak. Végül elfogadtak egy határozati javaslatot, amelyben kimondják, hogy amazok iránt megvetésüket fejezik ki s ellenük, mint a munkások ellen ségei ellen a legerősebb küzdelmet indítják meg. Ezzel szemben az újjászervezett szocialista párt hivatalos pecsétjével ellátott

levelet küldött a lapoknak, amelyben annak közlését kéri, hogy a gyűlés néhány általuk kidobott ember tanácskozása volt. A gyűlésen szereplők, valamint az általuk kiadott „gyalázkodó röp.rat” ellen megindítják a sajtópört. Az illetőket — így írják — orgyilkosság, sikkasztás és csalás miatt zárták ki a pártból.

— **Iparosok figyelmébe.** A kereskedelmi miniszter megbízásából a Magyar Iparművészeti Társulat által kiadott „Mintalapok” ez évi első három füzeté dus tartalommal megjelent s a kereskedelmi és iparkamara helyiségében az érdeklődők által megtekinthető. Ezen „Minta Lapok” az iparművészet körébe tartozó legkülönfélébb színezett munkát, tervrajzot tartalmaznak, u. m. fal-disz, szőnyeg-hímzés, disz butor, berendezések, síkdíszítmények stb. tervrajzait és színezett képeit. E művészi kivitelű lapok egy évi előfizetési ára 20 kor. s a Magyar Iparművészeti társulat titkári hivatalában (Budapest, Üllői-ut 33-37. sz. rendelhető meg.)

— **Jegyzőjelöltek vizsgája.** A debreczeni közigazgatási tanfolyam hallgatóinak szombaton kezdődött a II. félévi vizsgálata. Délelőtt belügyigazgatásból dr. Czegléd Mihály, délután a pénzügyigazgatásból dr. Bartha Béla elnöklete alatt vizsgáztak. Hétfőn folytatták és Kozma László elnöklete alatt, délelőtt 8 órakor peres és perenkívüli eljárás, elnök dr. Tóth Aurél, délután 2 órakor katonai ügy, elnök Budaházy Ödön; szerdán délelőtt 8 órakor közgazdaság, elnök Kozma László, délután 2 órakor vallás és közoktatási igazg., elnök Dávidházy S., péntek délután 3 órakor Katona Ernő dr. szabadelőadást tart. A vizsgálatban 30 hallgató vesz részt.

— **Az anya és két porontya.** Itt csavargott, koldult a városban Molnár Sándorné Petrus Anna két kis porontyával. Az irgalom filléreire éltek és mikor az is kifogyott, a rendőrségi börtönbe került a két porontyával. De hát ez nem sem tartott örökké és a rendőrség, miután az anya gyermekeit nevelni nem képes, a két porontyot az állami lelencházban helyezte el, ahonnan a gyermekeket dajkaságba adták. Az anyát szelnek eresztették. Igen ám, de az anya nem tudott ebbe beletörödni és felkutatatta a gyermekeit. Követeli vissza a porontyait, bár egyetlen falatot sem képes adni nekik. Fenyegetőzik hogy megmérgezi őket, elpusztítja inkább, (Ez a brutális anyai szeretet,) de neki kell a két poronty, hogy ő e révén koldulhasson és megélhessen. De a brutális humanizmus azt feleli rá, hogy eltolonczoltatja, mert a két kis porontyra nézve áldás, hogy az anyjoktól elszakította, mert éhség és nyomor várt volna rájuk. Furcsa ez az állami humanizmus. Hát nem lehetett volna az anyjánál hagyni a két porontyot és neki adni havonként a nevelésért járó összeget? és nem áll-e módjában a lelencház igazgatóságának ellenőrizni azt, hogy a segélyt tényleg a gyermekei táplálására fordítja? Az anyát eltolonczolják, de az vissza fog térni. Nem az anyai szeretet hozza vissza, mert hiszen tudja, hogy a gyermekei jobb helyen vannak, mint lennének nála, a földönfutónál, de visszahozza az elkobzott jog, hogy a véréhez-testéhez joga van. Képes

még a saját gyermekeinek a megfojtására is, hogy a szülői jogról bizonyosságot tegyen. Hát jobb ez így, tisztelt államosított humanizmus?

— **Eleven vadmacskafiókák.** A debreczeni vadásztársulat vadörnek alkalmazta Benke Istvánt, aki évek óta pusztítja az erdők duvadjait. Benke ismét tanubizonyosságát adta ügyességének, mert nyolcz vadmacskafiókot fogott meg elevenen és behozta a vadásztársaság elnökének a ritka zsákmányt.

— **Honvédségi bakkanások** szállítására hirdetett pályázatot a honvédelmi miniszter. A jövő 1905. évre ugyanis a hazai kisiparosoknak 20.000 pár bakkanec és 10.000 pár könnyű cipő készítése és szállítása tartatott fenn s ezen mennyiség kamara kerületenként fog az azok készítésére ajánlatot tevő cipész és csizmadia iparosok között kiosztatni. Az ide vonatkozó tájékoztató felhívást most küldte szét a debreczeni kereskedelmi és iparkamara a körületbeli ipartestületekhez, de ezen az uton is figyelmébe ajánlja az érdekelt szakiparosoknak a pályázatban való részvételt. A szállításban kizárólag ipartestületi kötelekben lépő kisiparosok és ilyenekből alakult szövetkezetek vehetnek részt. A bakkanecok párjának készítési díja 10 korona 56 fillérben, a könnyű cipőké pedig páronként 8 korona 80 fillérben lett megállapítva. A szerződési feltételek a kamara hivatalában megtekinthetők. A szabályszerű bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok legkésőbb f. é. július hó 15-ig az illetékes ipartestület utján nyújtandók be a kamarához.

— **Ácsifjak mulatsága.** Az ácsifjak szakegylete szombaton, 18-án tartotta nyári mulatságát a „Margit”-fürdő disztermében. A mulatság várokozásokon felül jól sikerült és a vigadó párok még a hajnal sugaránál is járták a táncot. Ott voltak: Asszonyok: Sáska Jánosné, ifj. Kapitány Istvánné, Malatinszki Sándorné, László Györgyné, Szabó Józsefné, Major Ferenczné, Szabó Ferenczné, Molnár Jánosné, Laboncz Istvánné, Földesi Lajosné, Szabó Józsefné, Fekete Istvánné, Kiss Lajosné, Matkó Lászlóné, Báthori Jánosné, Sándori Istvánné, Jilek Györgyné, Ferenczi Sándorné, Tamás Istvánné, Sztás Imréné, Bencskó Károlyné, Nagy Sándorné, Laboncz Jánosné, Oláh Istvánné, Borsos Ferenczné, Szilágyi Gáborné, Erdei Jánosné, öz. Ladányi Gáborné, Hegedüs Istvánné, Palóczy Lászlóné, Tóth Mihályné, Sipos Istvánné, Vass Gyuláné, Csobán Mihályné, Nagy Józsefné, Bónis Sándorné, Solyom Balázné, Debreczeni Dánielné, Balogh Sándorné, Farkas Miklósné, Tokai Jánosné, Vass Péterné stb. Leányok: Makai Zsuzsika, Nagy Mariska, Kovács Mariska, Szilágyi Mariska, Jenei Rózsika, Tamás Eszti, Sándori Erzsike, Pető Rózsika, Tamás Mariska, Szegedi Juliska, Pálkás Veronka, Gömöri Sárka, Horváth Mariska, Vass Juliska, Tóth Juliska, Kis Annuska, Domokos Eszti, Tokai Juliska, Major Juliska, Faragó Máriska, Matkó Mariska, Bencskó Gizella, Dári Erzsike, Ladányi Zsuzsika, Solyom Juliska, Széplaki Zsuzsika, Csáki Erzsike, László Mariska. — Varga Rózsika, Sinay Juliska, Silek Erzsike, Kápitány nővérek stb. Felülfizettek a következők: Szikszay Géza építész 5 kor., Khon és Jungreis 5 kor., Szabó József ács m. 7 kor. 80 fil., Fekete Istvánné 60 fil., Szabó András 60 fil., Szabó Mihály ács m. 2 kor. 40 fil., id. Szilágyi István 60 fil., Kis Gábor ács m. 3 kor., Nagy Gábor ács m. 5 kor., N. N. 40 fil., Barna Tamás ács m. 10 kor., Szendrei Sándor ács m. 2 kor. 20 fillér, Bagdacs Imre 40 fil., László András ács m. 3 kor., Frank Rezső 5 kor., Solyom Balázné 20 fil., Farkas István ács m. 6 kor., Balogh József

80 fil., Tokai János 2 kor., Schaff János 60 fil., Pethő Ferencz ács m. 4 kor., Pető György ács m. 4 kor., Szabó József 60 fil., Juhász József ács m. 3 kor.

— **Jobban tudja az írás.** Ismert régi csavargó került Orosz László rendőrfogalmazó elé. Tagadott persze mindent, még a nevét is, de persze ismerték, hát rá is olvasták az életrajzi adatait.

— **Mi a foglalkozása?** — kérdi végül a rendőrfogalmazó.

— **Odamegyek, ahova hinak** — feleli büszkén a boglyalakó.

— **Volt-e már büntetve?**

— **Tudom is én!** Jobban tudja az ur, mert én nem tartom számon — felelte daczosan a vén csavargó. Nem vagyok én írástudó. Amennyit az írás mond, az az igaz.

— **Halálozás.** Fialat életet pusztított el ismét a tüdővész. **Borbély József** 23 esztendősz szabósegéd a rettenetes betegség áldozata. Három testvére, Dezső, Ilona és Gizella siratja. Ma, kedden délután fogják temetni a Garai-utca 23. sz. a gyászházban.

— **Kézi gyógytár a cséplőgépek-nél.** A cséplési munka szerencsétlenség nélkül még sohasem esett meg. Ezért nagyon is helvessük a belügyi kormányrendeletét, amelyben kötelezi szigoruan a cséplőgép tulajdonosokat, hogy az első segély nyújtásához szükséges gyógy és kötszereket szigoru büntetés terhe alatt beszerezzék.

— **Tolonoz.** A rendőrség Dobos András csavargót eltolonozoltatta.

— **Veszekedés a csirkék miatt.** Az ondódi tanyáról jött be a városba Szabó János és felesége, Szombati Zsuzsa, hogy a csirkéket eladják. Akadt is rá vevő Szabó Ferenczné Csillag-utca 9. sz. a lakos személyében, aki azonban olyan potom árat ígért, hogy a házaspár egészen felbőszült, aminek a következménye olyan nagy botrány lett, hogy az egész Rákóczi-utca összeszaladt.

— **Schmidt csirkusz.** A hatvan-utcai csarnokban napról-napra vidáman s minden tekintetben érdemes társulat szórokozattja a közönséget. Mindennap újabb műsor, érdekes meglepetések vonzák a város lakosságát, melynek mostanában nem is igen van sok mulatsága. Tegnep este is zsufolva volt az épület, a változatos műsorban különösen tetszett a kis Louis voltige lovaglása, Mstr. Mak magas székpíridon való mutatványai, Martine urnak Bubi nevű angol pony pioret és magas ugró lova, majd a Dummer August és a két kis bohóc kacagatták a hallgatóságot. Bámulatós mutatványt végzett Mstr. Martius kitűnő angol jockey lovar művész is. Záradékul a hirneves Rózsás csoport elsőrendű akrobaták, mint törzsmagyar gyerekek előadása következett.

x **Pincéz tanuló.** jobb házból való fiuk, felvétetnek a Dréher-sörccsarnokban.

x **Sikerés vizsga után** a legcélszerűbb ajándék egy valódi angol szoba torna készülék (Izom erősítő.) Kapható Nagy András keztyűgyárában Debreczen.

x **Merényi és Bartishán tudományos színháza** előadásait e hó 25. és 26-án szombat és vasárnap este a Dréher sörccsarnok nagy nyári kertjében fogják megtartani. Merényi és Bartishán társulatával csak 2 előadásra jön Debreczenbe a Continens legfinomabb és legügyesebb bűvészek komikusa, illuzió művészek és hasbeszélő család bemutatja a K. Kremzer és Schuhmann csirkuszban bel- és külföldön óriási sikert aratott és most érkezik külföldről, a hol e téren új spritisztikai kamarájával óriási hatást ért el. A 108 éves énekesnő bemutatása igen komikus társulat, melyre a közönség figyelmét felhívjuk.

x **Tüzmentes és savmentes** zománcz főző edények valamint mindenféle háztartási cikkek beszerzésére legjobban ajánljuk **Mentze Henrik** ujdonságok áruházát, az olcsó szabott ár minden darab árán látható.

TÁVIRATON.

Elhalt gróf.

Nagyvárad június 20. Sroupter Károly gróf, francia indigéne, Biharország egyik legvagyonosabb földbirtokosa meghalt. Rokona volt Fejérváry Géza bárónak.

Lelőtt rendőr.

Esztergom, június 20. Boda Sándor asztalossegéd a vásárban bosszúból többször rálőtt Német László rendőrre, aki nyomban meghalt. A gyilkost a közönség fogta el és megkötözte. A zsebében levelet találtak, amelyben megírja, hogy bosszút áll a rendőrön, amért bekísérte és boszuja ki-elégítése után önmagát is föbe lövi. Erre azonban már nem volt ideje.

Megölt bankigazgató.

Arad, június 20. A kurticsi hitel-szövetkezet igazgatóját, Wertheim Ignácot a borosjenői uton az árokban szétvert koponyával, hoitan találták. A 60.000 korona értékpapírja érintetlen volt, csupán 12 korona készpénze hiányzott.

Orosz-japán háboru.

Eredeti távirati tudósításunk.

Mit jelentenek az oroszok?

Pétervár, június 20. (Hivatalos.) Skridlov tengernagynak mai keletü Miklós csárhoz intézett távirata a következőket tartalmazza. E hó 15-én czirkálóhajóhadunk a koreai szorosban az Icumimaru japán szállítóhajóval találkozott, mely csapatokat szállított és dél felől a már látható japán part felé közeledett. Ama határidő lejáratával, melyet a csolnakok leeresztésére és a hajó elhagyására tüztünk ki és amit a hajó legénységének egy része fel is használt, a szállítóhajót ágyúink tüzelése elsüllyesztette. Rövid idővel ezután két más japán szállító-gőzöst, a Ritachimarit és a Szadomarut láttuk meg, amelyek csapatokat, lovakat és vasutépítési anyagot szállítottak. Mivelhogy mind a két gőzöst vonakodott magát megadni, az adott határidő eredménytelenül való eltelte után torpedókkal elsüllyesztettük.

A japánok három szállító-gőzöst vesztettek 15.000 tonna tartalommal a rajtuk levő katonaság és legénység egy részével, valamint jelentékeny hadi és vasutépítési anyaggal. E hó 16-án czirkálóhajóhadunk az Allantan nevű angol gőzössel találkozott, mely a Mororan kikötőből jött és amelyen a több mint 6000 tonna súlyu Okabino-szigetről eredő szénrakomány volt. A hajó dél felé igyekezett. Tekintettel a hajó iratainak homályosságára és a hajónapló rendetlen vezetésére, kétség forgott fenn a hajórakomány semlegességét illetőleg. Ezért a gőzöst Petrov hadnagy vezetésére álló kísérettel Vladivosztkba vezették, a hol iratait a kozmányi bíróság fogja megvizsgálni.

Port-Artúr ostroma.

Ismét teljes erővel megindult Port Artur ostroma. Azok a biztató hírek, a melyeket Pétervárról indítanak utnak, szemenszedett valótlanságok. A való az, hogy Stackelberg

Aisszavonuló Kuropatkintól, czainál japánok ták a földalati

London.

pán tüzéréség alatt tör Port Artúrban nap a félelem.

Tokió.

jelentése szétvont ütököt temettek el, goly került a

Vér

A Bérkölévő kétemelet bász lakásába lauz. A lakás de azért Berg volt a családja lakodalmak, e folynak le.

Tegnep nál. A nővérét atal irnok, akik szívén kívül eg jegyzés délutá tolyövessel vég ugyanis féltéke okokból rálött csak a kabátját völegény letör azután megfele geiről, egy há a támadónak, Béla védekeze háboru lett. A asszony sirt, a ugy röpöködték nyek.

A dolog k hén, mint az e két urnak a fejtát sebeztek mély Károly bé ki akart ugrani megsebezte és

Öt perc kezett. Bement haligatta a jeletotta, hogy a négy golyot löttül azonban csüllyabb veszedelm ez a golyó és Véri Albertet és beszállították a

Törv

Soós bír

büntette miatt man volt bud bírónak és táügynöknek a gyalmi a budape Lajos előadása hosszabb időt v róság elhatározási eljárás föl feleségének kit ményre milyen urát Bérczy Bél

A visszavonuló hadserege teljesen el van zárva Európától, tény az, hogy Port Artúr sánczainál japánok állanak. miután eltávolították a földalatti aknákat.

London, jun. 20. Két osztály japán tüzérség mozgó sánczok védelme alatt tör Port-Arturnak az orosz ágyuk tüzelése közben. A tüzérséget futó rajokkal gyalogság követi, amelynek sorai megritkítva érkeznek a földött sánczokhoz. A japánok elfogtak menekülő khinaiakat, akik elárulták, hogy Port-Artúrban nagy az inség és még nagyobb a félelem.

Tokió, június 20. Oku tábornok jelentése szerint a Stalissa mellett vívott ütközet után 1500 orosz halottat temettek el, Igen sok sebesült és fogoly került a japánok fogságába.

Véres lakodalom.

Budapesti életkép.

A Bérkocsis- és a Vig utca sarkán lévő kétemeletes palotának egy kis egyszobás lakásába lakik Bergi Lajos villamos kalauz. A lakás nagyon egyszerű, szegényes, de azért Bergi Lajos az egyedüli főbérlet volt a családjában, következésképp az összes lakodalom, esküvők az ő asztala körül folynak le.

Tegnap megint eljegyzés Bergi Lajosnál. A nővérét, Margitot jegyezte el egy fiatal irnok, akit Vas Albertnek hívnak és a szíven kívül egyéb ingósága nincsen. Az eljegyzés délután hatkor kezdődött és piztolylövéllel végződött. A társaság egyik tagja ugyanis féltékenységből vagy pedig egyéb okokból rálőtt a vőlegényre, de szerencsére csak a kabátját lyukasztotta keresztül. A vőlegény letörölte a kabátjáról a hamut, azután megtelepedve házigazdái kötelességeiről, egy háromlábú székkel nekiment a támadónak, Varga Béla gépésznek. Vargha Béla védekezett és az esetből valóságos háború lett. A vőlegény ordított, a menyasszony sirt, a sütemények, tányérok pedig úgy röpködtek a levegőben, mint a szigonyok.

A dolog korántsem végződött oly enyhén, mint az ember hinné. A úszónép közül két urnak a feje törött be, egyiknek a karját sebeztek meg, de legrosszabban járt Borbély Károly bérkocsis, aki a nagy zavarban ki akart ugrani az ablakon, de az üvegen megsebezte és össze-vissza törté magát.

Öt perc múlva már rendőr is jelentkezett. Bement Bergi Lajos lakásába és kihallgatta a jelenlevőket. Azután megállapította, hogy a revolverező vendég összesen négy golyót lött ki a revolveréből; ezek közül azonban csak egy lövés okozott komolyabb veszedelmet. Véri Albert asztalost érte ez a golyó és véres sebet vágott a fején. Véri Albertet és Borbély Károlyt a mentők beszállították a Rókusba.

Törvénykezés.

Soós bíró ügye. A megvesztegetés büntette miatt fegyházra ítelt dr. Soós Kálmán volt budapesti büntető törvényszéki bírónak és társának, Schwarz Ábrahám ügynöknek a pörét hétfőn kezdte el tárgyalni a budapesti kir. ítélőtábla dr. Bucz Lajos előadása alapján. Az ügy ismertetése hosszabb időt vett igénybe és ezután a bíróság elhatározta, hogy részben új bizonyítási eljárást folytat le. Elrendelte Schwarz feleségének kihallgatását arra a körülményre milyen eszközökkel bírta rá az ő urát Bérczy Béla rendőrkapitány a vallo-

másra: továbbá kihallgatja a tábla Kozliczky koreszmárost és a feleségét, akiket szintén megzsarolt Soós nevében Schwarz, de akiket a törvényszéki tárgyalás alkalmával csak oly módon lehetett kihallgatni, hogy a bíróság tagjai kiszálltak, mert ez a két fontos tanu abban az időben ágyban fekvő beteg volt. Ítéletet előreláthatólag majd csak később hoz a másodfoku hatóság.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életből. 28.

— Régi kut ez. Azt mondják, 40 lábnyi mély. Már évek óta nincs használatban. Ide fogjuk bedobni ezt a kopót, hogy többé még a kakas se kukorékoljon utána.

Még a csavargó is megszánta titkon a szegény titkos rendőrt, de azért segített Bareswellnek, hogy az eszméletlen embert a kut széléig vigye. Ott meglóbták és a következő pillanatban eltűnt Keene teste a mélységben. Halk sikoltás hangzott a mélyből, azután elcsöndesedett minden. Bareswell becsukta az ajtót és távozni készült.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Mióta a titkos rendőrt eltette a láb alól Bareswell, sokkal biztosabbnak érezte magát. Merész tervet eszelt ki, amelynek kivitelét azonban az ékszerlopás akadályozta. Még nagyobb baj volt az, hogy Alstine Rózsa megtudta, miszerint nős ember. A gazember elhatározta, hogy a feleségét megöli, ha terveinek kivételében akadályozni merészelné. Kévs oly gazember akadna a világon, aki oly szívtelen, lelketlen lenne, mint Bareswell, akinek ügyes beszélő képességével, előkelő módorával már sok gaztet segített elő.

Mikor Rózsát a lugas előtt látta, megtántorodott. Kínos csend következett ezután.

— Tehát kiderült az aljas cselszövés — kiáltotta a leány, akinek szemei haragosan villámlottak.

— Ne légy hozzám oly igazságtalan. Rózsa.

De a leány nem felelt, hanem oly mozdulatot tett, mintha a lugosba akarna lépni, ahol Bareswellné ült és zokogott. A férfi eléje állt és karjait kiterjesztette. De a leány hirtelen elhatározással félrelökte a férfit és a lugasba lépett.

— Bordine Gusztáv felesége ön asszonyom? — kérdezte Rózsa izgatottan.

— Nem, én Bareswell Gusztáv felesége vagyok. Azt, akit ön emleget, nem ismerem.

— Csakugyan? Tehát a nyomorultnak több neve is van — kiáltotta Alstine Rózsa és elrohant.

Bareswell rövid idő múlva visszatért a feleségéhez.

— Hát így akartál te engem elárulni — kiáltott rá böszülten az asszonyra.

— Hogy mersz így beszélni? Hiszen éppen azon órától kezdve tetted pokollá az életemet, amióta megismertelek és megszerettelek. Ez az örült, reménytelen szerelem tett engem azzá, ami vagyok. Ezért lettem gazdátlan, amilyen te vagy. Bár a halál véget vetne már szenvedéseimnek!

— Magam is jobban szeretném már — felelte szívtelen hangon a férfi. Te vagy az én rossz szellemem, Jounce Iris. Szerencsétlen nap volt az, mikor téged feleségül vettelek.

— Most már tudom, hogy csak a pénzemért vettél el, amelynek már a nyakára laktál. Természetesen most már szeretnél lerázni a nyakadról, hogy megszabadulj tőlem. De én megyek ám, hanem kényszeríteni foglak, hogy becsületes életet kezdj.

(Folytatjuk.)

„Itt az orpheum“

jobban fogynak az ártalmatlan, pártatlan hatású Matild szépitőszerek, a Matild arczkenőcs, crém szappan stb. Tessék megpróbálni, mert ha ezen közkedvelt szépitő szerek nem használnak, nem vesznek le minden bőresunyaságot a szer árát minden csürés-csavarás nélkül visszaadja, a czim: **KUN ISTVÁN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapesten.) Budapesten, **Törökknél.** Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerészében. **Hajresztorer** 2 korona. Fenomenális. Nem fog, nem piszkít.

Erdei József

épület- és műlakatos
DEBRECZEN. Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal
épületeknél előforduló **egyszerű** és **dizsmunkákat.**

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után **tökéletes kivitelben.** Kivánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Fenyőháza.

A m. kir. kincstár tulajdonát képező **vizgyógyintézet klimatikus gyógyhely és nyaralótelep**, 10 percrenyire fekszik a Kassa—Oderbergi vasút hasonló nevű állomásától, a Vág jobb partján, a Kárpátok Fátrenvü hegycsoportjának alján, 450 m.-nyire a tenger színe felett. A telepnek a modern hydrotherapia kívánalmainak megfelelően berendezett, **dr. Saád Andor** kincstári orvos vezetése alatt álló **vizgyógyintézet, öt kincstári szállodája, fényes ét-, gyógy-, zene- és játszótérmei, kávéházi helyiségei és tágas verandái vannak.** Az összes helyiségekben villamos világítás. Az épületek mind vízvezetékekkel, az egész telep vízzel öblített szennyvízcsatorna hálózattal van ellátva. A telep északról magas hegyek által védett fekvése miatt enyhe éghajlatu, levegője a körülötte elterülő, nagykiterjedésű fenyvesek által tisztítva pormentes és ózondus. A telepről minden irányban jól gondozott kocsi- és gyalogsétautak vezetnek, összesen 22 km. terjedelemmel. Több lawn-tennis és croquet-pálya áll a közönség rendelkezésére; megtekintésre érdemes a 22 km. hosszú villamos erdei vasút és az új villamoserőre berendezett műfűrész.

Az idény május hó 15-től október 31-ig terjed, a szállodák azonban, valamint a helyben levő posta- s távirtdahivatal egész éven át nyitva vannak.

Az előkelő kényelemmel berendezett **szobák ára** a fődény alatt [jul. és aug. hó] **2—6 korona.** **Teljes ellátás** [pensio] még pedig reggeli, ebéd, öt tál étel s vacsora két tál étel **4 kor. 60 fill.** [Egyszerűbb] ellátás **3 kor.** Tabled'hote öt fogással személyenként **2 kor. 60 fill.,** külön asztalnál terítve **3 kor.**

Az elő és utódény alatt a szobák ára legalább 7 napig tartózkodó vendégek számára 50%-al olcsóbb. Ugyanekkor teljes ellátás **2 koronától** fölfelé kapható.

A telepen 22 magánvilla van, melyek egynemelyikében családi lakások konyhával is bérelhetők. Nyaraló-teikeket olcsó árért a m. kir. kincstár ad el.

Prospektust küld, felvilágosításokkal szívesen szolgál

Jáhn Nándor,
kincstári bérlő.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA.

HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MUVEK képvisellete és raktára:

LUKÁCS VILMOSNÁL DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ház kedvező feltételek mellett eladó vagy bérbe kiadó, két nagy üzlethelyiség, három szoba és melléképületek. Petőfi-tér 2. sz.

Miklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca fő térszéle mellett. Hallatlan olcsón beszerezhető kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigarettatárczák, séta botok, játékok, gyermekkoscsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem sorolt áru.

Egy ügyes kiképzett masszírozó férfiak és nők masszírozását és hidegvizgyógykezelését vállalja. Czím Lövy Jenőné Széchenyi-utca 38.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállásmérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat Földvári L. Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Harisnya kötő Debreczen, Piacz-utca 32. Fischbein Katalin (Schwartz Arminné.) Elvállal harisnyák kötését és fejelést igen mérsékelt áron.

Fényképező gépek s hozzávaló kellékek. — Teljes lawn tennis és lovagló felszerelések. — Mindennemű utazási czikkek és bőrárúk. — Solingeni zsebkések és ollók. — Férfi ingek, kalapok, nyakkendők

nagyválasztékban kaphatók

BORSOS KATA

műpar- és férfi divat üzletében

Debreczen, városház.

Legrégibb és legnagyobb butor raktár DEBRECZENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

főpiacz, a főtérszélel szemben kaphatók, hol úgy a legszerényebb, mint a legdiszesebb menasszonyi kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöltenek.

A

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben

már MEGNYILT.

Ugyanott mindenfélé

gyógyfürdők

előállítatnak.

Blous különlegességek

Angol aljak, Angol Costümök

nagy választékban

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők áruházában.

Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piacz-utca 38.

Ajánl mint a hajdumegyeyi méhészegylet elárusítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

Konyári sóstó fürdő

október hó 1-ig nyitva áll.

Tiszta szikes fürdők és kifogástalan, szép lakó szobák jutányos ár mellett rendelkezésére áll a t. fürdő közönségnek.

Prospektust és egyéb felvilágosítást ingyen küld

FRANK, fürdőintéző.

Saját érdekében kérem

ha női ruha szövetekre fehér, sima és mintázott és divatos színes ruha batisztokra az az bármennemű rőtös- és rövidáru Maradék áruházat Ranunkel-ház Piacz-utca 19. szám, ahol cikkekre szüksége van nézze meg a **minden olcsó és semmi sem drága.**

Üzletieltem: „Élni és élni hagyni.”